

2023-09-28

Sjöfartsverket
601 78 Norrköping

sjofartsverket@sjofartsverket.se

Er ref: 23-00402, 23-00405 och
23-00403

Dnr: SH 2023/321

Yttrande över Remiss av Sjöfartsverkets föreskrifter inför 2024 avseende farledsavgift Dnr 23-00402, avseende tillfällig klimatkompensation för sjöfarten år 2024 med Dnr 23-00405 samt tillhandahållande av lots, lotsbeställning, tilldelning av lots och lotsavgifter med tillhörande konsekvensutredning Dnr 23-00403

Stockholms Hamnar, nedan kallat Bolaget, har bjudits in av Sjöfartsverket att inkomma med synpunkter i ovan rubricerade remisser med förslag till nya avgiftsföreskrifter avseende farleds- och lotsavgifter samt tillfällig klimatkompensation för sjöfarten, där föreslagna ändringar ämnar träda i kraft den 1 januari 2024.

Sjöfartsverkets förslag till nya föreskrifts- och avgiftsändringar innehåller enligt remissen i korthet följande:

Förslagen i Sjöfartsverkets föreskrifter inför 2024 är framtagna för att sammantaget klara Sjöfartsverkets långsiktigt hållbara ekonomi. Därmed avser Sjöfartsverket att höja ett antal avgifter 2024. Farledsavgiften föreslås höjas med 7,3 procent och lotsavgiften med 15 procent. Regeringens klimatkompensation om 300 miljoner kronor ligger fast även 2024 och utbetalas i form av en rabatt på farledsavgiften motsvarande 15 procent. Ett antal justeringar av mindre avgifter föreslås även liksom det sista steget i utfasningen av fjärrzonsrabatten.

Stockholms Hamnars Yttrande

Bolaget konstaterar inledningsvis att Sjöfartsverket under en längre tid höjt lots- och farledsavgifterna, förutom under 2021 då höjningarna pausades med anledning av coronapandemin, något som Bolaget då välkomnade.

Sjöfarten och besöksnäringen tillhör några av de branscher som drabbades extra hårt av pandemin. Passagerarsegmentet lider delvis fortsatt av sviterna från pandemin, men framför allt av kriget i Ukraina. Därtill tillkommer den pågående lågkonjunkturen, vilken kraftigt påverkat godsvolymerna negativt. Det är kännbart för hela sjöfartsnäringen och att då samtidigt höja farleds- och lotsavgifter försvårar kraftigt ytterligare för näringen.

Kostnadsökningar = minskad konkurrenskraft och negativa konsekvenser för färje- och kryssningstrafiken och en överflytt från väg till sjö

Givet den situation sjöfarten, näringslivet och besöksnäringen i nuläget befinner sig i anser Bolaget att Sjöfartsverkets argumentation bakom förslagen till avgiftshöjningar är bristfällig och att de föreslagna avgiftshöjningarna inte bör genomföras.

Lotsavgifterna föreslås höjas med 15 % och vad Bolaget erfar är det största argumentet för det, förutom att Sjöfartsverket ska vara självfinansierade, att myndigheten inte kan följa med ”låg och högkonjunktur” i antalet anställda lotsar, detta då lotsuppdragen antingen minskar eller ökar. Bolaget anser att detta är en alltför kraftig höjning. I jämförelse med förra året när höjningen var 10 % så anser Bolaget det förefalla märkligt att Sjöfartsverket inte skulle klara sig med åtminstone en liknande höjning 2024.

Med anledning av omvärldsläget är vikten av att säkra fartygstrafiken på Östersjön sannolikt av större betydelse än någonsin tidigare. På EU-nivå lyfts Östersjöns ökande betydelse som ett innanhav i EU och där har Bolagets hamnar viktiga roller att spela. Bolagets bedömning är därmed att Sjöfartsverkets förslag till avgiftshöjningar allvarligt försvårar för sjöfartens konkurrenskraft och att till fullo uppfylla dess viktiga roll som transportörer av gods och människor över Östersjön. I tider där det dessutom är av största vikt att stärka en nationell resiliens och försörjningsberedskap är tvärtom avgiftssänkningar, snarare än ökade kostnader, av största vikt.

Klimatkompensationen bör permanentas

Klimatkompensationen från Regeringen är ett fortsatt mycket välkommet bidrag till sjöfarten, där förslaget i denna remiss är att minska farledsavgiften med 15 % för 2024. Det skulle innebära en nettoeffekt relaterat lägre farledsavgift på ungefär -8 % (15-7,3 %) för 2024. Ett permanent större finansiellt tillskott till Sjöfartsverket på årsbasis skulle vara mycket välkommet för att uppnå en mer konkurrenskraftig sjöfart gentemot övriga transportslag, vilket Bolaget även tidigare lyft fram i remissvar om förändrade föreskrifter/avgifter.

Bolaget vill även, likt tidigare remissyttranden, betona att en satsning på en överflytt från land till sjö är av högsta prioritet för att uppnå högt uppsatta miljömål både nationellt och inom EU. Bolaget hoppas därmed att klimatkompensationen, vars syfte främst är att främja en överflyttning av gods från land till sjö, fortsätter att möjliggöra detta.

Bolaget vill i sammanhanget även lyfta att Finlands regering, med syfte att stärka landets exportindustri, nu beslutat att göra den sedan tidigare temporära halveringen av farledsavgifterna permanent. Detta kommer att träda i kraft från år 2025. Dessutom finns inte farledsavgifter alls i flera länder runt om Östersjön.

Bolaget fortsätter att vidhålla tidigare generella synpunkter avseende Sjöfartsverkets återkommande avgiftshöjningar och önskar därför erinra om synpunkter som framförts i tidigare remissvar till Sjöfartsverket under de senaste åren.

Detta ärende har inte behandlats av Stockholms Hamnars styrelse.

För Stockholms Hamn AB

Magdalena Bosson
Vd